

Concreció Curricular Ensenyances Elementals

I. Preàmbul

II. Concreció dels objectius generals dels Ensenyaments Elementals.

III. Aspectes comuns de les programacions didàctiques.

IV. Sistema d'avaluació.

V. Desenvolupament d'activitats complementàries i extraescolars.

VI. Proves d'ingrés als Ensenyaments Elementals.

VII. Repartiment horaris inici de curs.

VIII. Regulació assignatura conjunt.

IX. La funció del professor pianista acompanyant.

X. Disposicions finals.

I. Preàmbul

Aquesta concreció curricular ve a completar el Projecte Educatiu del Conservatori Professional de Música "Tenor Cortis" de Dénia. El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell, que estableix el currículum de les ensenyances elementals de Música i es regula l'accés a aquests en la Comunitat Valenciana i l'ORDE 28/2011, de 10 de maig, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'admissió, l'accés i la matrícula, així com els aspectes d'ordenació general, per a l'alumnat que curse les ensenyances elementals i professionals de Música i Dansa a la Comunitat Valenciana ens serveixen de base jurídica per desenvolupar la concreció curricular.

Aquest document ha segut elaborat en virtut de l'article 22 del Decret 159/2007 que estableix la autonomia curricular dels centres i l'apartat 4.2 de la Resolució de 27 de maig de 1998 que regula el funcionament i organització dels conservatoris de música.

En la Concreció Curricular fixem i establím, després d'una anàlisi del context i la pràctica docent, unes estratègies i una línia didàctica, per donar coherència a les ensenyances que impartim. Per les característiques de l'ensenyança, ha de ser dinàmic, contemplar la possibilitat de noves revisions i consensuat en tot moment.

L'elaboració de la Concreció Curricular, comporta un procés formatiu en si mateix que ajuda a actualitzar i a reflexionar la nostra pràctica docent, millorant la nostra tasca a l'aula.

La finalitat és aconseguir unificar criteris, marcant una línia didàctica que ens identifique com a centre.

Aquest projecte ha segut aprovat pel claustre de professors i serà avaluat constantment pels òrgans de govern i de coordinació didàctica, i l'equip directiu supervisarà que totes les actuacions docents estiguen en consonància amb ell.

II. Concreció dels objectius generals dels ensenyaments elementals.

Els objectius generals definixen les capacitats que els alumnes han d'aconseguir al finalitzar els ensenyaments elementals.

A continuació, desenvoluparem i concretarem les capacitats que han d'aconseguir els alumnes que finalitzen les ensenyances elementals, tenint com a referència els objectius generals del decret.

a. Apreciar la importància de la música com a llenguatge artístic i com a mitjà d'expressió cultural dels pobles i les persones.

Encara que de forma habitual, l'ensenyament musical es limita a l'estudi de la música composta entre 1700 fins el S XX, no hi ha que oblidar altres estils, i en la mesura de lo possible anar introduint als alumnes en esta pràctica.

L'assignatura de Cor i Conjunt, són les assignatures idònees per poder desenvolupar i aconseguir aquest objectiu.

En definitiva, aquest objectiu ha de propiciar a l'alumnat criteris per a valorar i apreciar la qualitat de les diferents músiques que interprete.

b. Adquirir i desenrotllar la sensibilitat musical a través de la interpretació i del gaudi de la música de les diferents èpoques, gèneres i estils, per a enriquir les possibilitats de comunicació i de realització personal.

Aquest objectiu complementa l'objectiu anterior, en la interpretació d'un repertori d'obres variat de diferents èpoques, gèneres i estils.

La interpretació musical ha d'incrementar el creixement musical de l'alumne de manera progressiva.

És important, una metodologia que faça dels ensenyaments elementals una etapa educativa motivadora i que introdueixi l'esforç de manera progressiva.

c. Interpretar en públic amb la suficient seguretat en sí mateix, per a comprendre la funció comunicativa de la interpretació musical.

La música és un art que es desenvolupa als escenaris.

Totes les activitats que es porten a terme en el centre; audicions d'aula, setmanes culturals, concursos.. han de convertir-se en una activitat més d'ensenyament/aprenentatge en el que treballarem amb els alumnes estratègies per a que els alumnes puguen disfrutar de la interpretació en públic.

d. Interpretar música en grup, per habitar-se a escoltar altres veus i adaptar-se a l'equilibri del conjunt.

En l'ensenyament elemental trobem dos assignatures que desenvolupen la música en grup: el cor i el conjunt.

En aquest objectiu podem aconseguir, els continguts tècnics necessaris per a una interpretació en grup: afinació, conjunció rítmica, equilibri sonor de les diferents veus, precisió en els atacs, etc...

També treballar aspectes com el respecte, la tolerància i actituds relacionats amb la interpretació en grup.

e. Ser conscient de la importància del treball individual i adquirir tècniques d'estudi que permetran l'autonomia en el treball i la valoració d'aquest.

Desenvolupar en l'alumnat hàbits d'estudi per aconseguir les destreses i habilitats que requereix la tècnica instrumental.

No hem d'oblidar que els alumnes no disposen per la càrrega lectiva, de massa temps per a estudiar música. És important involucrar a les famílies, i utilitzar l'agenda com a mitjà d'informació, seguiment i comunicació, ja que en esta etapa és molt important.

f. Valorar el silenci com a element indispensable per a desenrotllar la concentració, l'audició interna, i el pensament musical, així com la seua funció expressiva en el discurs musical.

Aquest objectiu com un compendi de les capacitats que permetran a l'alumnat entendre el fet musical com un acte comunicatiu: un diàleg amb ell mateix i aquells que l'escolten.

Engloba per una banda procediments i destreses individuals com el increment de la concentració i tècniques de relaxació ja esmentades. També inclou l'adquisició d'una actitud reflexiva sobre la interpretació musical més enllà de la interpretació mecànica de les diferents partitures.

g. Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les característiques i manifestacions més importants.

Introduir als alumnes el patrimoni musical de la Comunitat Valenciana: el folklore i les cançons tradicionals i populars i també les obres composades durant les diferents èpoques, sense oblidar les actuals.

III. Aspectes comuns de les programacions didàctiques.

Les Programacions didàctiques són els documents que planifiquen, desenvolupen i avaluen les diferents assignatures del currículum. En les programacions es concreten els objectius, competències, continguts, la metodologia i els criteris i indicadors d'avaluació. Representen el tercer nivell de concreció educativa i estaran en consonància amb el Decret 159 i el Projecte Educatiu.

El professorat adequarà les seues programacions didàctiques seguint les indicacions que s'estableixen en la present concreció curricular. Totes les programacions didàctiques que s'elaboren hauràn d'adaptar-se a les decisions preses en la concreció curricular.

La seqüenciació de continguts ha de ser progressiva de manera que l'aprenentatge siga natural i còmode.

En la pràctica instrumental, la majoria dels continguts son procedimentals, impliquen l'adquisició de destreses i el domini de tècniques que exigeixen un prolongat treball individual. Hi ha que tindre en compte, els ritmes d'aprenentatge de cada alumne. Açò condiciona l'estructura i terminis de les programacions per a que siguen viables i reials.

Les programacions s'aproven tots els cursos, revisant i aportant tots aquells aspectes que es consideren. Degut a les particularitats del nostre conservatori i considerant la continuïtat pedagògica dels alumnes, un professor que s'incorpore de nou al nostre centre, no podrà fer canvis en la programació, fins el segon curs que estiga en el centre. S'afegeix una excepció, únicament al primer curs de l'Ensenyament Elemental, es podran fer els canvis que es consideren oportuns.

A més de les programacions de cada especialitat instrumental, hi haurà una programació de Llenguatge Musical, una de Cor i una de Conjunt. La Programació de Conjunt serà elaborada pel cap de departament de Música de Cambra, seguint les indicacions aprovades per la Comissió de Coordinació Didàctica.

Els apartats presents en totes les programacions seran els següents:

1. Desenvolupament, concreció i distribució per cursos dels objectius específics i els continguts que estableix el Decret 159/2007 per a cada especialitat.
2. Decisions sobre avaluació: activitats, materials, etc.
3. Activitats complementàries i extraescolars.
4. En cadascun dels cursos tindran els següents apartats: temporalització, objectius d'aprenentatge, seqüenciació de continguts, activitats d'ensenyament aprenentatge, decisions sobre avaluació i recursos.
5. Llistats de materials curriculars.

IV. Sistema d'avaluació

L'avaluació constitueix una part molt important del procés d'ensenyament-aprenentatge, ja que permet recollir informació i analitzar-la per orientar-nos i pendre decisions. Això suposa un procés obert i flexible, és a dir, que permeta reajustos i que els incorpore a fi d'obtindre una major objectivitat del mateix.

L'avaluació la durem a terme mitjançant les diferents activitats que planifiquem i realitzem. Controlarem com respon i evoluciona l'alumne davant un nou aprenentatge i la seua assimilació. Evidentment, no únicament tindrem en conter aspectes teòrics, tècnics i mecànics, sino la formació més completa, des del punt de vista dels hàbits adquirits, la musicalitat, l'interés i l'adaptació a l'instrument.

El nostre model d'ensenyament-aprenentatge es basarà en l'avaluació contínua.

Avaluació contínua:

L'avaluació es basarà principalment en valorar si els continguts i objectius plantejats en la programació de cadascun dels cursos, han estat superats.

També hem de valorar altres aspectes, com l'autonomia, interés i atenció de l'alumne, així com la capacitat, el rendiment i l'assistència a classe.

Per a dur a terme l'avaluació, tindrem diferents instruments d'avaluació.

- a- **La classe individual:** Cada classe permet al professor recollir sistemàticament informació, per tal de fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumne, permet detectar els aspectes que li generen més dificultats i poder intervenir per ajudar-lo. Per a fer un seguiment del treball de l'alumne utilitzarem l'agenda de l'alumne i fitxes de control en les que es reflexarà el resultat de la classe individual; estudis, peces, obres estudiades. L'interés i comportament de l'alumne, així com les faltes d'assistència.
- b- **Le classes colectives:** Cada classe permet al professor recollir sistemàticament informació, per tal de fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumne. Per a fer un seguiment del treball de l'alumne utilitzarem l'agenda de l'alumne i fitxes de control en les que es reflexarà el resultat de la classe, l'interés i comportament de l'alumne, així com les faltes d'assistència.
- c- **Audicions, recitals, concursos, proves, examens, treballs:** Per les característiques pràctiques de l' ensenyament musical, és fonamental i necessari, que els alumnes participen en les diferents activitats que s'organitzen: audicions, recitals... El treball dut a terme en les classes individuals té com a objectiu la participació dels alumnes en aquestes activitats.

En la programació de cadascuna de les especialitats, s'especificara els continguts i objectius que han d'aconseguir els alumnes en cadascun dels cursos.

Els **objectius mínims** per poder superar l'assignatura seran determinats en cadascuna de les programacions de les diferents assignatures.

Criteris de recuperació d'assignatures pendents.

En l'assignatura d'instrument, els alumnes que promocionen de curs amb l'assignatura d'instrument pendent, la recuperaran assistint únicament a la classe del curs en el que es trobe matriculat. El professor/a, mitjançant l'avaluació continua, decidirà en quin moment l'alumne supera el curs pendent. Aquesta decisió constarà en l'acta de l'avaluació trimestral i a l'acta final del curs.

Les recuperacions de les assignatures de Cor, Conjunt i Llenguatge musical les decidirà el professor/a responsable en qualsevol moment del curs, mitjançant l'avaluació continua. El mateix professor/a decidirà el curs en el que s'escolaritza l'alumne en funció del que considere més oportú per a l'èxit en el procés d'ensenyament/aprenentatge.

El cap d'estudis durà un control de registre d'aquestes recuperacions.

V. Desenvolupament d'activitats complementàries i extraescolars.

El Decret 159/2007 que estableix el currículum dedica una part important dels seus objectius continguts a capacitar a l'alumne per a interpretar davant d'un públic amb suficients garanties.

Així mateix en la Resolució de 27 de maig de 1998, cada conservatori de música disposarà d'un Programa Anual d'Activitats Complementàries i Extraescolars que formarà part de la Programació General Anual

Les activitats complementàries i extraescolars, formen part de la Programació General Anual (PGA). Són una part fonamental de l'organització i suposen una magnífica oportunitat per aconseguir la major part dels objectius planificats en les programacions.

El claustre de professors considera interessant i important el desenvolupament d'aquestes activitats, però és necessari establir una sèrie de criteris:

- Les activitats complementàries i extraescolars es planificaran en la PGA, i s'avaluaran en la Memòria final de curs.
- Es planificaran per evitar que alteren el normal funcionament de les classes lectives, a excepció d'aquelles activitats d'interès general per a tota la Comunitat Educativa.
- Les activitats complementàries i extraescolars que s'organitzen, i no consten en la PGA, hauran de ser autoritzades pel Consell Escolar, per a ser incorporades a la PGA.
- Degut a les instal·lacions del centre, moltes de les activitats previstes es realitzen fora. Els pares autoritzaran per escrit aquestes eixides, juntament amb l'imprès de la matrícula del curs corresponent. Les activitats extraordinàries que es duguen a terme fora de Dénia, requeriran una autorització expressa.
- El professorat assistirà a les activitats previstes, sempre que tinga horari laboral (lectiu, hores complementàries, cap departament...). També participarà en l'organització de les activitats, quant se li requerisca per banda de la direcció.

VI. Proves d'ingrés als ensenyaments elementals.

El decret 159/2007 estableix que serà el Consell Escolar de cada centre públic, el que establirà el procediment d'ingrés als ensenyaments elementals de música, d'acord amb el projecte educatiu i amb les possibilitats organitzatives del centre docent, respectant sempre les instruccions que dicte a aquest fi la Conselleria competent en matèria d'educació.

En aquest apartat de la concreció curricular, s'estableixen els criteris didàctics i organitzatius de l'ingrés i proves d'accés a les ensenyances elementals de música.

A) Organització de les proves.

Per a l'organització de aquestes proves, el director del centre designarà una comissió avaluadora.

El departament de Llenguatge musical elaborarà els materials necessaris d'avaluació.

B) Estructura de les proves

S'avaluaran quatre aptituds: Altura, Ritme, Notes i Acords. Es faran 10 ítems de cadascuna de les capacitats.

C) Avaluació de la prova:

Cada ítem encertat, valdrà 0,2 punts, i després segons l'edat s'incrementarà la puntuació, per a obtindre la nota final que ordenarà als candidats.

- Tindre 8 anys o menys: +2 punts
- Tindre 9 anys: +1,6 punts
- Tindre 10 anys: +1,2 punts
- Tindre 11 anys: +0,8 punts
- Tindre 12 anys: +0,4 punts
- Més de 12 anys: +0 punts

Finalitzada l'avaluació de tots els aspirants a ingressar en primer curs, en el termini màxim de dos dies hàbils es farà públic el llistat provisional d'aspirants que han realitzat la prova d'ingrés, ordenats de major a menor puntuació final. Les puntuacions s'expressaran de zero a deu, amb un decimal. En cas d'empat en la puntuació de dos o més alumnes, s'ordenaran seguint successivament els següents criteris de desempat:

- a) Menor edat de l'alumne o alumna, segons l'any de naixement.
- b) Menor diferència entre la qualificació més alta i la qualificació més baixa dels exercicis de la prova d'ingrés.
- c) En cas de coincidir els criteris de desempat anteriors, l'empat es resoldrà per sorteig.

VII. Repartiment horaris inici curs.

Al inici de setembre, es publiquen els dies en que els alumnes han de triar l'horari de les diferents assignatures.

A excepció del alumnes de 1r d'Ensenyament Elemental que fan la tria en acte públic, la resta dels cursos es fa de forma presencial.

L'assistència és obligatòria. La no assistència o presència en el moment de la tria d'horaris, suposa perdre el dret de preferència.

Tots els alumnes han d'esperar-se a l'aula fins que s'acaben de donar tots els horaris. Sempre poden haver canvis entre els alumnes i d'aquesta forma, tindrem definit l'horari abans de començar les classes.

1. Tria torn Llenguatge Musical:

En cas de que no es facen grups tancats, s'elaboraran uns llistats d'alumnes, ordenats segons el següent criteri:

- a. Alumnes d'edat idònia matriculats dins del termini de matrícula. (8 a 12 anys)
- b. Alumnes d'edat idònia matriculats fora del termini.
- c. Alumnes d'edat no idònia.

Una vegada realitzada aquesta tria, els alumnes de cadascun dels tres apartats s'ordenaran segons els següents criteris:

- a. Més germans en el centre.
- b. Segons la distància del poble de residència (tabla calculada amb el Google Maps).
- c. Alumnat que curse una segon especialitat.
- d. Menor edat.

El dia de la tria, els professors disposaran del llistat i aniran cridant als alumnes segons l'ordre obtés, seguint els criteris esmentats.

2. Tria horari Instrument:

El criteri de repartiment d'horaris individuals d'instrument serà el següent:

- 1- Alumnes de Quint i Sext de les Ensenyances Professionals, fins 19 anys i també aquells que estiguen matriculats en un ensenyament oficial o treballant (han d'aportar justificació)
- 2- Alumnes d'Ensenyances Elementals en orden correlatiu de cursos, i que tinguen la edat idònia (8 a 12 anys)
- 3- Alumnes de 3r i 4rt d'Ensenyances Professionals, i que tinguen l'edat idònia.
- 4 - Alumnes de 2n d'Ensenyances Professionals, i que tinguen l'edat idònia. (*)
- 5 - Alumnes de 1r d'Ensenyances Professionals, i que tinguen l'edat idònia. (*)
- 6 - Alumnes d'Ensenyances Elementals majors de 12 anys.
- 7 - Alumnes d'Ensenyances Professionals majors de 18 anys.

Si hi ha coincidència d'horaris entre alumnes del mateix apartat, s'haurà de decidir de la següent forma:

1. Més germans en el centre.
2. Segons la distància del poble de residència.
3. Alumnat que curse una segona especialitat.
3. Menor edat. En cas de coincidència d'any de naixement, l'ordre es decidirà per sorteig.

(*) En el cas de piano, com en els dos cursos tenen la mateixa càrrega lectiva, no s'aplicarà la diferència.

VIII. Regulació assignatura Conjunt.

L'assignatura de conjunt s'imparteix en els cursos tercer i quart dels ensenyaments elementals.

El decret 159/2007 estableix els objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura, però si què és necessari pendre unes decisions, respecte a la seua organització. També és necessari per banda de tot el professorat que imparteix l'assignatura, una coordinació i un consens sobre aspectes pedagògics.

1. Els grups de conjunt, a priori, són els que es determinen a continuació; vent, corda, piano, percussió i guitarra. Aquests grups poden tindre alguna modificació, segons el nombre de alumnat de cada curs, en cadascuna de les especialitats. En el cas de piano, s'intentarà fer grups de quatre pianistes.
2. Es podran organitzar activitats que faciliten l'intercanvi d'alumnat de grups diferents.
3. La direcció del centre designarà al professorat responsable de coordinar l'assignatura.
4. Els materials utilitzats estaran en consonància en el nivell tècnic instrumental dels alumnes.

Criteris d'avaluació de l'assignatura de conjunt.

1. Valoració de l'actitud de l'alumnat; l'assistència, el seu comportament a classe, la col·laboració, la participació i l'interés.
2. Participació de l'alumnat en les activitats programades.
3. Interpretar les peces amb domini tècnic i afinació, ritme, seguiment de les indicacions del professor.

IX. La funció del professor pianista acompanyant.

L'article 23 del Decret 159/2007 estableix l'existència de la figura del pianista acompanyant que formarà part del claustre i s'integrarà en el departament o departaments didàctics on realitze la seua funció.

A principi de curs es comunicarà a la Comissió de Coordinació Pedagògica, totes les audicions i activitats que requerixen la presència del pianista acompanyant.

Els caps de departament comunicaran les dates de les audicions, per a que el professorat es planifique la seua assignatura. En les reunions dels departaments es decidirà de quina forma es farà el repartiment del temps i de les audicions.

El professor pianista acompanyant:

- a) Participar en les activitats complementàries i extraescolars que organitze el centre.
- b) Treballar amb els alumnes els aspectes interpretatius i de conjunt de les obres del repertori.

- c) Planificar juntament amb el professor tutor, els assajos i el temps necessari de preparació, que variarà segons l'obra i les competències de cada alumne.
- d) Els professors tutors hauran de concretar el dia i hora dels assajos amb el pianista acompanyant per preparar l'audició.
- e) Els professors tutors comunicaran amb suficient temps el repertori que interpretaran els seus alumnes. Si el pianista no disposa en l'arxiu de l'obra, hauran de facilitar-la. S'estableixen els següents períodes mínims per a lliurar aquestos materials: dos setmanes per a partitures dels ensenyaments elementals i un mes per a partitures d'ensenyaments professionals. Si s'incompleixen aquestos períodes, la decisió d'acceptar l'obra correrà a càrrec del pianista acompanyant.

X. Disposicions finals.

L'objectiu fonamental d'aquesta concreció curricular és tindre una eina que ens done coherència en la nostra llavor docent, per aconseguir una millora de la qualitat del nostre ensenyament.

Mitjançant la millora, esperem oferir una educació musical de qualitat, aconseguint que les competències i capacitats siguen aconseguides pels nostres alumnes, i al mateix temps donar resposta als interessos i motivacions de tota la comunitat educativa.